

Even uw aandacht...

*Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.
Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het
mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.
Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige
toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van
boekjes voor opvoering beslist.*

Veel leesplezier!

HET EVANGELIE VOLGENS MARCUS

Komedie met een heleboel anachronismen
en een tikkeltje waanzin

door

1880
Marc Smet

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2003
Nr. 2470

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste TIEN tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel
www.sabam.be

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aanvraagformulier dat, degelijk ingevuld, minstens vier weken de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

Stichting Bredero Auteursrechtenbureau
Valeriaanstraat 13
1562 RP Krommenie
www.stichtingbredero.nl

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *HET EVANGELIE VOLGENS MARCUS* op te voeren moet de naam van auteur *MARC SMET* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen.

De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/1998/0220/041

ISBN- 978- 90-385-05817

© 1998 Toneelfonds J. Janssens/Marc Smet
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Toneelfonds J. Janssens – Te Boelaerlei 107 – 2140 Bght Antwerpen
Tel 03 366 44 00 . Fax 03 366 45 01 . info@toneelfonds.be

PERSONAGES

(4 à 5 dames - 6 à 10 heren)

Het is uiteraard mogelijk dat alle rollen door verschillende acteurs en actrices worden gespeeld. Het is ook mogelijk dat een aantal dubbelrollen worden gespeeld.

Hierbij zijn er verschillende mogelijkheden realiseerbaar. Het is dan wel noodzakelijk dat de verschillende rollen door duidelijk verschillende kledij worden geaccentueerd.

Hieronder wordt dan ook maar een voorbeeld gegeven van "een" rolverdeling.

MARCUS
 MARIA
 JOZEF
 HERDER - JEZUS
 HERDERINNETJE - MARIA-MAGDALENA
 MARTHA
 MARIEKE
 KONING 1 - PETRUS
 KONING 2 - JOHANNES
 KONING 3 - JUDAS

Met dit voorstel komt men dus tot 6 heren en 4 dames.

Het is ook mogelijk om figuranten in te schakelen, maar dit is niet echt noodzakelijk.

DECOR

Eigenlijk kan er zonder decor gespeeld worden. Men kan werken met eenvoudige zetstukken zodat "decorwissels" moeiteloos kunnen gebeuren.

Een inventieve decorbouwer kan zich echter laten gaan met als thema: "Alles is mogelijk".

DE KLEDIJ

Het is te verkiezen dat kledij gebruikt wordt zoals tweeduizend jaar geleden: lange gewaden, hoofddeksels, hoofddoeken, sjaals, sandalen.

Op deze manier komen de anachronismen nog veel beter tot hun recht. Perfectie in de afwerking en de details is echter geen absolute noodzaak. Ook hier wordt veel overgelaten aan de inspiratie van de ontwerpers.

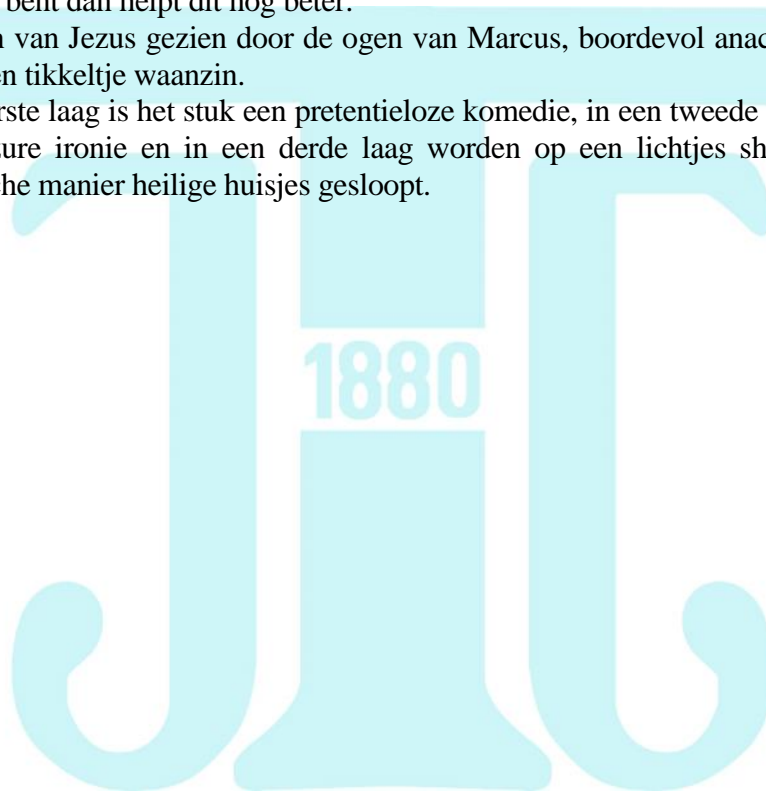
HET STUK

Het stuk is ontsproten uit een geschifte geest.... die van de Heilige Marcus natuurlijk.

Als je katholiek bent dan helpt dit om het geheel te begrijpen. Als je niet katholiek bent dan helpt dit nog beter.

Het leven van Jezus gezien door de ogen van Marcus, boordevol anachronismen en met een tikkeltje waanzin.

In een eerste laag is het stuk een pretenteloze komedie, in een tweede laag zit het vol zoetzure ironie en in een derde laag worden op een lichtjes shockerende, sarcastische manier heilige huisjes gesloopt.

E E R S T E B E D R I J F

(Het decor is leeg. Muziek weerklinkt.

Marcus, een wat oudere man, komt met veel waardigheid op. Hij is gekleed in lange gewaden. Hij draagt een heel groot boek. Hij gaat tot aan een soort spreekgestoelte aan de zijkant van het podium. Achter dit spreekgestoelte staat een heel hoge stoel waarop Marcus de hele tijd kan zitten. Hij klapt zijn boek open en begint a.h.w. te lezen. Hij vertelt "zijn" evangelieverhaal.)

MARCUS : Het is misschien 1000 jaar geleden, of 2000 of misschien wel 10000 jaar. Ik weet het niet meer zo goed. Ik begin alles zo een beetje door elkaar te haspelen. In ieder geval, heel lang geleden woonde er in een klein dorpje in Galilea, Nazareth geloof ik, een jong koppeltje.

Zij heette Maria en hij Jozef. Zij waren nog maar een korte tijd getrouwd. Sommigen zeggen dat ze niet getrouwd waren en dat ze zomaar samenhokten. Dat kan natuurlijk niet, dat mag natuurlijk niet. Het waren katholieke mensen, zodus...

Jozef was wel heel wat ouder dan Maria. Ge kunt denken dat daarover wat afgeroddeld werd bij de beenhouwer en de bakker: oude bok, kinderverkrachter, allé, de gewone kost in dergelijke gevallen.

Jozef was nochtans een doodbrave vent, een middenstander. Nee... dat is geen contradictio in terminis. Hij had een éénmansbedrijfje: "Schrijnwerkerij chez Zozef". Het klonk vrij chic maar het stelde eigenlijk niets voor. Hij moest wel veel de baan op, voor dagen, voor weken soms om hier of daar in de grote stad een veranda te gaan plaatsen voor één of andere rijke stinkerd.

En Maria... ach ja. Zij zat daar alleen in haar kleine huisje. Ze speelde wat met de kaarten, ze deed wat aan bloemschikken, ze keek een beetje TV, ze volgde kookles bij het KVLV, kortom... ze verveelde zich.

Het was op een avond in het begin van de lente. Jozef was al enkele weken van huis. Hij was een houten villa gaan plaatsen voor één of andere minister... in 't

zwart, dat kunt ge wel denken en hij moest daarbij aan de mannen van de gazetten dan nog vertellen dat hij dat gratis deed. Hij wist zelfs niet of die minister hem wel ooit zou betalen. Hij kende die mannen zo een beetje....

Kortom, hij was op van de zenuwen toen hij zijn fiets tegen het hofpoortje smeed. Dringend aan een prozac toe, ge kent dat. Maria was ook op van de zenuwen, maar dan om heel andere redenen. Zij was er niet gerust in laat ons maar zeggen.

(Tijdens de vorige uiteenzetting is Maria binnengekomen. Ze loopt rond, gaat naar buiten kijken, houdt zich bezig met alles en niets, kortom, ze is er niet gerust in. Jozef komt binnen, smijt zijn tas ergens neer en laat zich in "een zetel" neerploffen.)

JOZEF : Hoi.

MARIA : Ook een goede avond.

JOZEF : Ja, ja ook een goede avond.

MARIA : Ge doet zo kortaf, wat scheelt er?

JOZEF : Ik ben zo moe als een hond.

MARIA : Dat is van met uw fietske te crossen, en dat op uwe leeftijd. Ge hebt dorst zeker?

JOZEF : Haal mij eens een Stella, Mariake.

MARIA : Is een Jupiler ook goed?

JOZEF : Waarom?

MARIA : Mannen weten waarom...

JOZEF : Gij kunt toch zo plezant zijn hé.

MARIA : Dat komt ervan als een mens zo lang alleen zit.

JOZEF : Maar...

MARIA : Laat maar Jefke, laat maar. Ik ben een beetje zenuwachtig.

JOZEF : Ik ook, ik ook. Die minister is een echte blaaskaak. Het kan allemaal niet goed genoeg zijn en 't mag daarbij dan nog niets kosten.

MARIA : Van de kleine man profiteren, dat doen ze.

JOZEF : Ge moogt gerust zijn, 't is altijd hetzelfde.

MARIA : Weet ge wat? Ik zal eens een goed warm baddeke voor u laten vollopen... En

uwe rug dan eens goed schrobben.

JOZEF : Dat klinkt al een beetje beter.

MARIA : En daarna had ik gedacht aan een fondueke... met stokbrood en een goed glaske wijn.

JOZEF : Hebt gij soms iets te vieren Mariake?

MARIA : Bah, 't is te zeggen, allé, 't hangt ervan af wat ge daarmee bedoelt.

JOZEF : Ge maakt mij nieuwsgierig hé meiske.

MARIA : Ga eerst maar een baddeke pakken Jefke.

JOZEF : Nee nee, eerst vertellen.

MARIA : Och, zo belangrijk is dat....

JOZEF : Ik luister Mariake.

MARIA : Ik ben al bezig Jefke, ik ben al bezig. Wel... deze morgen stond ik in de badkamer... ik was bezig met het haar van mijn benen te scheren toen ik dacht: "Zou ik nu eens geen zwangerschapstest doen!?"

JOZEF : Een zwangerschapstest?

MARIA : Ja een...

JOZEF : Maar...

MARIA : Laat mij nu toch uitspreken.

JOZEF : Ik zwijg al.

MARIA : Ik nam dus zo een Predictor uit het apotheekkastje... Ja een mens moet toch vanalles in huis hebben. Ge kunt niet geloven hoe rap dat zo een testje gedaan is de dag van vandaag. Op een paar minuten wist ik hoe de vork in de steel zat...

JOZEF : De vork in de steel?

MARIA : Allé, dat is maar bij manier van spreken natuurlijk. Jefke, ge kunt het niet geloven.... maar het was positief!

JOZEF : Positief?

MARIA : Ik ben in verwachting...

JOZEF : Noemt gij dat "positief"?

MARIA : Allé, 't is te zeggen... het hangt ervan af langs welke kant ge dat bekijkt.

JOZEF : En hoe ver zijt ge?

MARIA : Och, niet ver zulle, eigenlijk nog maar een heel klein beetje, 't is bijna nog de

moeite niet.

JOZEF : Hoe ver Mariake?

MARIA : Een dagske of tien... ja dat is een straf spul zulle die predictor... al na een paar dagen kunt ge....

JOZEF : Weet gij hoelang ik weg was om die stomme villa te gaan bouwen?

MARIA : Dat is toch wel al een paar dagen geloof ik...

JOZEF : Negentien dagen Mariake, negentien dagen, tien uren en dertig minuten om juist te zijn.

MARIA : Allé gij.

JOZEF : En d'er gaat bij u geen lichtje branden?

MARIA : Moet dat?

JOZEF : Zijt gij nu zo simpel of doet gij alleen maar alsof?

MARIA : Ik ben zo simpel.

JOZEF : Dat is al gelijk bij onze voorouders: Abraham, Isaac en Jacob... d'er was overal wel een steek aan los, allemaal zo zot als een achterdeur.

MARIA : Jefke toch...

JOZEF : Wie is er hier de voorbije weken op bezoek geweest?

MARIA : Niemand, geen kat gezien.

JOZEF : Dat kan niet Mariake... ge moogt er niet mee rammelen.

MARIA : Alleen dinges.... allé, hoe heette hij nu alweer... Gabriël... ja, dat was het... Gabriël.

JOZEF : Gabriël, die ken ik niet.

MARIA : Ik ook niet, allé, tevoren niet en nu... zo'n heel klein beetje.

JOZEF : Ge gaat toch niet zeggen dat ge met een wildvreemde....

MARIA : Nee, toch niet, maar... of toch... allé....hoe moet ik dat nu uitleggen?

JOZEF : Of wilt ge mij misschien wijsmaken dat het een engel was?

MARIA : Dat is het, de nagel op de kop zoals de schrijnwerkers zeggen... het was een engel.

JOZEF : Godver...

MARIA : Jefke, niet doen of ze gaan u nooit heilig verklaren.

JOZEF : Dat kan mij niet schelen. Ze gaan mij uitlachen, ze gaan mij verwijten voor....

och, ge weet wel. En ze gaan ook met u lachen, ik zie het al voor mij. Straks gaan ze u "de moeder maagd" noemen, ik mag er niet aan denken.

MARIA : Maar Jefke, laat mij het uitleggen...

JOZEF : Er valt niets uit te leggen.

MARIA : Het was allemaal voorspeld...

JOZEF : In de Humo zeker.

MARIA : Maar...

JOZEF : Ik trap het af, ik ga een pint drinken.... nee, gene Jupiler want dat is voor "echte mannen". Liever een ...

MARIA : Jefke!...

JOZEF : ... een "Duvel"!

(Jozef loopt kwaad naar buiten, Maria kijkt hem nog even na en gaat dan naar de telefoon - een GSM zal het ook wel doen - en draait een nummer)

MARIA : Hallo... Elisabeth.... wat?... Gij ook?

(Maria legt de telefoon neer, ze voelt aan haar buik, ze is zielsgelukkig en ze verlaat opgewekt de kamer.)

MARCUS : Ik moet er geen tekeninkske bij maken zeker. De eerstvolgende dagen en weken was het vrij stil in de "Schrijnwerkerij chez Zozef". Men moet geen slapende honden wakker maken...

Maar de tijd heelt alle wonden. Dat is wel niet zo maar dat wordt toch gezegd. Maria legde zich bij de situatie neer. Allé, dat had ze eigenlijk al van bij het begin gedaan. Jozef had het veel moeilijker... ge begrijpt...

Ze hadden hun goede dagen....

JOZEF : (off) Waar staat de Nivea Mariake?

MARIA : (off) Naast de douche Jefke.

JOZEF : (off) Uwe buik wordt precies al dikker Mariake... ge staat er goed mee...

MARIA : (off) Merci Jefke.

MARCUS: En ze hadden hun slechte dagen...

JOZEF : (off) Tang... serpent!

MARIA : (off) Gij kunt een stukske zagen!

JOZEF : (off) Da's mijn beroep hé Mariake, da's mijn beroep!

MARCUS: Maar toch, ze waren veroordeeld om met elkaar door het leven te gaan. Zij kon moeilijk weggaan. Een "bewust ongehuwde moeder"... in die tijd... nee dat ging niet. En tenandere, ze wilde niet weggaan... ze had zelf geen inkomen verstaat ge. En Jozef... die kon ook niet weggaan. Hij kon toch moeilijk "zijn" zwangere vrouw in de steek laten. Wat zouden de mensen zeggen? En daarbij... hij zou toch ook niet meer van de straat geraakt zijn. Ze deden dus wat miljoenen koppels hen hadden voorgedaan en nog zouden nadoen... ze leerden er mee leven... ze maakten er het beste van.

Weken en maanden gingen voorbij. Jozef droeg zijn kruis en Maria droeg "schoon rond" zoals ze dat zeggen.

Ergens in december moesten ze naar een soort referendum in Bethlehem. Ze hadden daar eigenlijk niet zoveel zin in maar de afschaffing van de stemplicht zou waarschijnlijk nog enkele jaren op zich laten wachten. Toen ze daar aankwamen zat het er al direct bovenarms op. Zij hoogzwanger en hij ook over zijn toeren... ge kent dat...

(Jozef en Maria komen op. Hij is beladen met een grote rugzak, enkele sporttassen en nog wat kleinere rommel.)

JOZEF : Volgens de boeken zou er nu een ezel moeten bijzijn... Ziet gij een ezel?

MARIA : Bah...

JOZEF : Awel ja, gij zijt toch zo een plezant meiske hé.

MARIA : Merci Jefke, merci.

JOZEF : En ge moet eens zien: vier, vijf valiezen en sporttassen. We zijn precies een wereldreis aan het maken. Wat hebt gij toch allemaal meegenomen?

MARIA : Ik moet toch geregeld eens een ander kleedje kunnen aandoen. Wat zouden de mensen anders zeggen?

JOZEF : En nergens nog een plaatske te vinden, zelfs niet in de herberg. Zijt gij wel naar het reisbureau geweest om te reserveren?

MARIA : Ja, maar alles zat vol: bij Sunair, Sunsnacks, Jetair...

JOZEF : Ja, 't is al goed, ik zie dat ge er wat van kent... en een "last minute" dan?

MARIA : Maar Jefke toch, een "last minute" in het hoogseizoen...

(Ze staan wat rond te draaien, op zoek naar alles... en niets.)

MARCUS : Het sneeuwde, het hagelde, de rijm lag op de daken...

(Jozef laat de sportzakken vallen en smijt de rugzak op de grond.)

JOZEF : Ik zweet mij hier te pletter. Zeker dertig graden. Celcius hé Mariake, celcius hé. De warmste december die we in jaren hebben meegemaakt.

MARIA : Dan kunnen we misschien buiten slapen.

JOZEF : Gij zijt goed gij, dan gaan ze ons zeker voor clochards houden.

MARIA : Misschien kunnen we in dat schuurke daar slapen.

JOZEF : Maar dat is een stal Mariake.

MARIA : Romantisch...

JOZEF : Die vrouwen hé, met hunne romantiek, altijd op de verkeerde momenten. Allé kom, om van uw gezaag af te zijn.

(Jozef neemt zijn bagage en samen gaan ze af. Maria eerst, glimlachend wanneer ze Jozef ziet lijden en Jozef volgt, zwoegend en zweetend.)

MARCUS : Wat te vrezen was gebeurde: bij Maria brak het water en bij Jozef zijn klomp. Met andere woorden: hij geraakte in paniek. Hij liep als een kicken zonder kop door de velden, op zoek naar hulp. Maar in deze dagen, tja...

Ten einde raad vond hij tussen de schapen twee herders, eigenlijk een herder en een herderinnetje. Toevallig was de herder een gynaecoloog die de stiel had opgegeven. Een "groene" zogezegd die het zakenleven had achtergelaten en die

zich terug in de natuur wilde storten. Jozef was dolgelukkig, een mens mag ook al eens chance hebben.

De kleine lag dwars. Hij zou dat zijn verdere leven blijven doen. Toch verliep de bevalling vlekkeloos. Nu ja... vlekkeloos. Zomaar zonder instrumenten zult ge waarschijnlijk denken. Och, de wonderen zijn de wereld nog niet uit. De kleine woog 3 kilo en 750 gram, hij was 52 cm lang, hij had mooi donker haar en hij zag een beetje bleek, zoals zijn vader, nu ja, zijn vader...

(Jozef en Maria met het kind komen op, gevolgd door de herder en het herderinnetje.)

JOZEF : Allé, 't is nog goed meegevallen.

HERDER : Gelijk een fluitje van een cent.

JOZEF : Wablief?

HERDER : Dat is maar bij manier van spreken.

JOZEF : Ge moet uw rekening maar sturen hé meneer.

HERDER : Maak u geen zorgen Jozef, Jozef is het toch hé.

MARIA : Jefke.

HERDER : Jefke dan. Dat is hier toch maar een derde-klas kamer, en dan wordt dat allemaal terugbetaald van de ziekenkas.

JOZEF : Al een geluk, ik ben maar verzekerd voor "grote risico's", maar in verwachting geraken van een engel zal wel als een "groot risico" beschouwd worden zeker.

MARIA : Jefke, hou uwe mond als er vreemde mensen bij zijn.

HERDERIN : Maar zie toch eens wat een schoon manneke. Hoe gaat ge hem noemen?

JOZEF : Zeg het eens Mariake.

MARIA : Dat weet ik niet, daar heb ik eigenlijk nog niet over nagedacht.

JOZEF : *(slaat op zijn voorhoofd)* Jezus Maria Jozef!

MARIA : *(denkt eerst even na)* Neem dan maar Jezus want Jozef en Maria dat hebben we al in de familie.

JOZEF : Zijt gij nu zo simpel of?..

MARIA : Ik ben zo simpel.

(Jozef, Maria en het kindje en de herders vormen een kersttafereeltje, eventueel ondersteund met de nodige kerstmuziek.)

MARCUS : Eigenlijk zou er nu ook een os en een ezel moeten bij zijn maar naar het schijnt zijn die er pas achteraf bij verzonnen, om het geheel wat landelijker en huiselijker te laten overkomen. Zelfs over het bestaan van de kerstboom in die tijd is er nog enige discussie. Maar koningen... ja... koningen waren er wel.

(Van de zijkant zien we de flitsen van fototoestellen, onophoudelijk. Drie mannen komen op terwijl zij voortdurend foto's nemen, een beetje zoals Japanse toeristen.)

MARIA : De drie koningen.

JOZEF : Zijt gij daar wel zeker van? Ze hebben verdomme geen kamelen bij.

MARIA : Maar het zien er toch sjieke tiepen uit.

JOZEF : Ik ook als ik mijn zondags kostuum aan heb.

KONING 1 : Wilt ge eens wat korter bij mekaar gaan staan?

KONING 1 : En schoon lachen naar het vogelke hé.

KONING 3 : Die volkse mensen mogen er ook gerust gaan bij staan.

(De foto's worden genomen, een hele pantomime.)

KONING 1 : Ze zullen thuis nogal verschieten.

KONING 1 : Ze zullen het niet kunnen geloven.

KONING 3 : Met echte autochtonen dan nog wel.

MARIA : Zijt gij de drie koningen?

JOZEF : Op het eerste gezicht toch niet, ze zijn nog zotter dan normale koningen.

KONING 1 : Wij komen uit het oosten.

MARIA : Dan zijt gij de wijzen.

JOZEF : Op het tweede gezicht ook niet, maar ze denken het misschien van zichzelf en dat

is het voornaamste.

MARIA : Hoe hebt gij ons gevonden?

KONING 1 : We hebben meegedaan aan een wedstrijd.

KONING 1 : De "Ontdek de Ster wedstrijd".

KONING 3 : En we hebben alle drie gewonnen.

JOZEF : Allé proficiat.

KONING 1 : We hebben ook cadeautjes bij.

KONING 1 : Maar wilt ge ons nu excuseren.

KONING 3 : De plicht roept.

(De koningen leggen hun geschenken neer voor Maria en Jozef en verdwijnen in de nacht, druk foto's nemend van alles wat beweegt en wat niet beweegt.)

MARCUS : Het was dus wat men noemt een blitzbezoek. Acheraf werd dat allemaal nogal fel opgeblazen maar dat gaat zo met die dingen.

HERDERIN : Zie toch eens wat een schone pakskes.

MARIA : Het is precies Kerstavond.

HERDERIN : Wat zou er in zitten?

HERDER : Ge moogt zo nieuwsgierig niet zijn.

JOZEF : Die vrouwen hé jong. Allé kom, ik zal de papierkes er al af doen.

MARIA : Niet te veel scheuren hé Jefke, dan kunnen we die papierkes later nog eens gebruiken.

HERDER : Die vrouwen hé jong.

(De pakjes worden geopend. Drie kartonnen doosjes komen te voorschijn.)

MARIA : Hier een doosje waar "GOUD" op staat.

JOZEF : En op de zijkant staat er: "Made in Japan."

MARIA : Dat klinkt toch al "duur".

HERDER : Hier eentje met "MIRRE".

JOZEF : Wat is dat Mariake? Een soort plant of is het misschien het merk van een of ander